

РЕЦЕНЗІЯ

на монографію на тему
«Капіталізація підприємства: теорія та практика»
Мельник Оксани Володимирівни

Об'єктивні трансформації соціально-економічної системи зумовлюють вагомі структурні зрушення у суспільному виробництві та, відповідно, структурі та конфігурації капіталу. Постіндустріальні тенденції розширюють склад суспільного капіталу не тільки матеріальними, але і інтелектуальними об'єктами, а зміна пріоритетних форм управлінського фокусування менеджменту різних рівнів актуалізує проблематику еволюційної трансформації наукових підходів до управління процесами та результатами капіталотворення на підприємствах.

У наукових колах проблематика капіталізації традиційно обговорюється у капітально-вартісних аспектах, або як формування, накопичення та використання капіталу, або як оцінювання та забезпечення зростання ринкової вартості економічних суб'єктів. Новизна теоретичних положень, що викладені у тексті даної монографії полягає у тому, що автор досліджує капіталізацію у провесно-результуючих аспектах, тобто як сукупність процесів по трансформації можливостей розвитку бізнес-середовища на потоки цінності для усіх стейкхолдерів, так як економічні результати процесів капіталотворення, які формалізуються та вимірюються на основі ціннісних критеріїв.

Варто звернути увагу на те, що ціннісна проблематика капіталізації як результату є новим аспектом даної теорії, а сама інтерпретація цінності також відрізняється від класичних наукових інтерпретацій. Такий підхід дозволяє говорити про новий методологічний зріз дослідження капіталізації, який є достатньо актуальним за постіндустріальних умов розвитку підприємства. Ціннісний аспект дослідження капіталізації зумовив низку аналітичних новацій, що пов'язані з оцінюванням капіталізації.

Так, результати капіталотворення О. В. Мельник пропонує оцінювати у розрізі видів економічної цінності, які корелюють з її тернарною інваріантною структурою, яка представлена як взаємозв'язок корисності, змістозначущості та вартості (ціна/витрати). У змістовних межах такого підходу автором розширено систему критеріїв та показників оцінювання результатів капіталізації, як з точки зору вартісного оцінювання, так і не фінансових вимірювань. Новим аспектом вартісного оцінювання капіталізації є переорієнтація з ринкової на фундаментальну вартість, як більш адекватний критерій оцінювання ефективності управління підприємством, як формою організації капіталу. З точки зору не фінансових вимірювань результати капіталотворення оцінюються відповідно до логіки видів цінності, що створюється для конкретних груп зацікавлених осіб.

Ціннісна природа капіталізації, що актуалізована автором, зумовила зміну дослідницького фокусування і у системі її забезпечення. Так, враховуючі визначені у монографії детермінанти капіталізації, автор наголошує на тому, що забезпечення зростання результатів капіталотворення доцільно розглядати з точки зору стратегічного процесу, який представлено як сукупність процесів

мислення та діяльності. Мислення, як спосіб реалізації такої інваріанти економічної цінності як «змістозначущість», забезпечує формування стратегічного контексту та бачення майбутнього, як простору в якому відбувається взаємодія та взаємовідносини диференційованих видів капіталу, а також конкретизує та формалізує параметри діяльності, як способу створення та пропонування цінності в аспекті її корисності. У процесах діяльності безпосередньо відбувається досягнення економічних результатів капіталотворення, що актуалізує потребу у їх організації та контролюванні. У тексті монографії авторська логіка сфокусована переважно на інтелектуальних процесах капіталізації, з чим ми цілком погоджуємося, проте недооцінювання процесів безпосередньої діяльності (автор розглядає цей аспект фрагментарно) може спричинити значний стратегічний розрив між бажаними та фактичними економічними результатами капіталотворення.

Практичні результати, що отримано автором у ході аналізу результатів капіталотворення на вітчизняних промислових підприємствах, полягають у тому, що оцінено існуючий потенціал, що забезпечує капіталізацію, визначено передумови зростання капіталізації, сформовано капітальні параметри майбутнього розвитку вибірки промислових підприємств та зроблено прогнозне оцінювання економічних результатів капіталізації, за умови реалізації представлених стратегій розвитку.

Підставами формування загального висновку по даній монографії є такі: зміст монографії повністю розкриває тему та поставлені автором завдання; у ході дослідження автором сформульовано низку теоретичних та методичних положень, що характеризуються науковою новизною; усі вагомні наукові результати автора є у достатній мірі аргументованими та обґрунтованими, частина з них підтверджена емпіричним шляхом; текст монографії викладено логічно, добре структуровано та відповідає усім формальним вимогам щодо оформлення. Враховуючи наведену аргументацію монографія може бути рекомендована до друку.

Рецензент

доктор економічних наук, професор,
зав. кафедри економіки Львівського
торговельно-економічного університету

Н.Г. Міценко